

Winnaars Verliezers

Bamboefiets gat in de markt voor Ghanezen

Winnaars: Ghanezen

Waarom: Goedkope, oersterke fiets van bamboe kan lokaal geproduceerd worden.

Op een dag speelde de Amerikaanse fietsfanaat Graig Calfee met zijn hond. Hij liet hem in een bamboestok bijten en slingerde Bruno wild in het rond. 'Hé', dacht Calfee, 'dat bamboe is sterk spul. Kan ik daar geen fiets van maken?'

En zo geschiedde. Wat bleek? Van bamboe kun je een ijzersterk frame maken. Bovendien zou het schokken beter opvangen dan carbon, het peperdure materiaal dat bij professionele en amateur wielrenners zo populair is.

Niet lang daarna reisde Calfee door Ghana. Het viel hem op dat overal bamboe groeide. Eén plus één is twee: Calfee exporteerde zijn idee en nu maken Ghanezen bamboefietsen.

Op YouTube.com (zoekterm: *bamboo bike africa*) is in een filmpje te zien hoe de fiets wordt gemaakt. Enkele Ghanezen stappen hun huis uit, lopen naar een bamboestruik en kappen een paar stengels. Vervolgens worden de bestanddelen met epoxy aan elkaar gesmeed. Niet lang daarna zien we een Ghanees met twee zak-

ken cement van 100 kilo elk over een hobbelig weggetje fietsen.

Calfee: 'De bamboefiets is zeer sterk. Daarom is hij net zoveel waard als een kleine vrachtwagen. Een fiets kost ongeveer 55 dollar, voor veel Ghanezen een flink bedrag, maar niet meer dan de prijs van een nieuwe fiets.'

In Afrika zijn fietsen schaars, terwijl ze een ideaal transportmiddel zijn. Sommige hulporganisaties delen degelijke fietsen uit, maar als de fiets stuk gaat, zijn onderdelen moeilijk te vinden.

Hoe zit het met de onderdelen van de bamboefiets, zoals de epoxy, een fietsketting of de assen?

Calfee: 'De distributie van onderdelen is altijd de zwakke schakel bij het ontwikkelen van een industrie in Afrika. Door onderdelen te importeren in plaats van een hele fiets, reduceren wij de verscheepkosten met eenderde. Hierdoor kunnen wij betere onderdelen importeren. Bovendien levert het samenstellen van een fiets in Afrika lokaal meer werkgelegenheid op.'

De grootste uitdaging, zegt Calfee, is om de fiets betaalbaar maken voor Afrikanen.

'Door de fiets in Afrika te produceren, dalen de kosten. Bovendien kunnen winkels de fietsen overal in het land op krediet verkopen. Microkredieten voor ondernemers kunnen hierbij ook helpen.'

Maar de hoofdprijs is het exporteren van de bamboefiets naar andere landen of werelddelen. Calfee: 'Dat levert inkomsten en deskundigheid op. Binnenkort lanceren we een website waarbij iedereen waar ook ter wereld de bamboefiets kan bestellen - *Made in Ghana*.'

Evert Nieuwenhuis

Illustratie Leon Mussche